

СРЕДЊА ТЕХНИЧКА ШКОЛА

Сомбор

Вељко Иђушки

О СТАВОВИМА МЛАДИХ О ПРОТЕСТНИМ
ДЕШАВАЊИМА 2024—ДАНАС И ЊИХОВОМ
УЧЕШЋУ У ЊИМА

Ментор:

Слађана Туцаковић Бузејић

Сомбор, 2026.

У овом раду изучени су ставови и учешће средњошколаца у протестима који су крајем 2024. захватили Србију. Подаци су прикупљени од 66 ученика помоћу нарочите анкете те сегментовани демографски. Дефинисани су параметри који нумерички приказују ученичку самоперцепцију зрелости, подршку протестима и учешће у њима. Примећено је да просечан средњошколац подржава протесте и повремено учествује у њима. Девојке су чешћи учесници од момака, а ученици из јужне Бачке и Београда радикалнији су у својим погледима него ученици из западне Бачке. Висок је степен корелације између подршке протестима и учешћа у њима, а није занемарљива ни корелација тих двају параметара са самоперцепцијом зрелости. Сви резултати овисе о премиси да је одабран репрезентативан узорак средњошколаца.

Кључне речи: протести, средњошколци, анкета, став, активизам

1. Увод

Након пада надстрешнице Железничке станице Нови Сад 1. новембра 2024, која је непосредно пре тога реновирана, неповратно је потресена јавност Републике Србије и перцепција власти у очима великог дела грађана. Жеља за променом доживела је радикализацију и убрзо су почеле протестне активности широм државе, вођене побуњеним студентима. Значајну улогу у тим активностима имали су свакако и средњошколци. Многе школе широм Србије блокиране су од стране сопствених ученика, као вид подршке новонасталом покрету за промену. Из тог разлога, учинило се занимљивим испитати ставове средњошколаца Србије о тренутним дешавањима и утврдити у којој су мери они активни учесници протеста.

1. 1. Предмет и циљ истраживања

Предмет рада јесте испитивање ставова средњошколаца о протестима и њиховог учешћа у њима.

Циљ рада јесте показати у којој мери средњошколци подржавају протесте и учествују у њима.

1. 2. Хипотезе

Хипотеза 1. Постојаће висока корелација између подршке протестима и учешћа у њима.

2. Метод

2. 1. Корпус

Корпус овог истраживања чине анонимни одговори на упитник од 19 питања прикупљени 2026 године. На упитник одговорило је 66 средњошколаца, из 15 округа¹ Републике Србије. Међу испитаницима присутни су ученици свих четирију разреда сред-

---

¹ Рачунајући и Град Београд

ње школе, припадници обају полова узраста 14—19 година. Упитник је дистрибуиран посредством друштвене мреже Инстаграм.

2. 1. 1. Упитник

Коришћени упитник осмишљен је од стране аутора рада. Чине га два одељка: *демографија* и *ставови*. Демографски одељак садржи 5 питања, а одељак о ставовима — 14. Питања у одељку *ставови* затвореног су типа, а могући одговори на свако међу њима чине Ликертову скалу (Likert, 1932: 11—20). Упитник је реализован софтверски, у виду веб-странице, која је доступна на адреси veljkoidjusk.github.io/anketaSociologija.

А) Демографија.

Питања:

- (1. 1) Старост? (14—19)
- (1. 2) Разред? (1—4)
- (1. 3) Пол? (мушки/женски)
- (1. 4) Округ?
- (1. 5) Школа — подручје рада?

Б) Ставови.

У овом одељку пред испитанике стављено је 14 изјава. Од испитаника тражило се да обележе за сваку изјаву оно поље које најбоље осликава меру у којој се слажу с њом. За сваку од изјава, понуђена поља била су следећа: *не слажем се уопште* (-2), *не слажем се* (-1), *немам мишљење* (0), *слажем се* (1), *слажем се у потпуности* (2).

Изјаве:

- (2. 1) *Довољно сам зрео да расправљам о темама везаним за уређење друштва.*
- (2. 2) *Обичан грађанин не треба се замарати питањима уређења друштва, то никако није његова дужност нити брига; као обичног грађанина, никако ме се не тиче то ко и на који начин управља мојом земљом.*
- (2. 3) *Борба за праведно уређење друштва морална је дужност сваког грађанина.*
- (2. 4) *Актуелни покрет за промену прави је пример тријумфа моралних и демократских вредности у друштву Републике Србије.*

— (2. 5) *Актуелни покрет за промену у ствари јесте пример макијавелистичке, немилосрдне борбе за власт препуне лажи, превара и уцена само ради стицања моћи.*

— (2. 6) *Неразумно је прикључити се тренутној борби за промену јер су циљеви и једне и друге стране неморални.*

— (2. 7) *Неразумно је прикључити се тренутној борби за промену јер је то рад о глави Србије и Срба.*

— (2. 8) *Сваки савестан и политички освешћен грађанин требало би да се прикључи актуелном покрету јер тренутно уређење друштва евидентно угрожава квалитет живота.*

— (2. 9) *Иза актуелног покрета стоји игра и новац злонамерних великих сила.*

— (2. 10) *Активни сам учесник протестног покрета.*

— (2. 11) *Сматрам себе премладим за учешће у актуелном протестном покрету.*

— (2. 12) *Активно радим на промоцији протестних дешавања, путем друштвених мрежа, разговора с познаницима, дебатирања...*

— (2. 13) *Био бих спреман да се ангажујем и помажем у самој организацији протеста. (одговори потврдно и уколико би се ангажовао само у случају да си старији него тренутно)*

— (2. 14) *Подржавао бих/подржавам/подржавао сам блокаду своје школе као вид грађанске непослушности у циљу подршке протестном покрету.*

2. 2. Обрада података

2. 2. 1. Отклањање шума

При прикупљању података увек постоји неки шум. Тај шум у оваквим скуповима података може за узрок имати:

- обележавање поља различитог од жељеног грешком,
- непажљиво читање питања,
- насумично одговарање на питања,
- збуњујућа формулација питања.

Како би обрада података имала што квалитетније резултате, неутрализује се шум отклањањем узрока. Томе може помоћи логичка спрега између питања — нпр. ако су изјаве А и Б узајамно искључиве, а испитаник означи да се слаже са обема, зна се да је или испитаник насумично попунио анкету, или неисправно протумачио изјаву А и/или изјаву Б.

Контролну функцију врше питања (2. 6), (2. 7) и (2. 8). Слагање с било којом од изјава (2. 6) и (2. 7) искључује слагање с изјавом (2. 8), и *vice versa*. Неслагање с било којом од тих изјава, с друге стране, не искључује неслагање с било којом другом. Претпоставља се да је испитаник насумично попунио анкету уколико се слаже с изјавом (2. 8) и неком од изјава (2. 6) и (2. 7), и његов одговор се не узима у обзир.

Проверавају се и друге узајамно искључиве изјаве. Ако се уочи пречеста појава одговора који се супростављају узајамној искључивости двају изјава, то имплицира да би нека од тих изјава могла бити збуњујуће формулисана, и та се изјава искључује из корпуса.

2. 2. 2. Метрике

Дефинишемо три метрике које ће бити од користи у обради резултата: индекс перципиране зрелости, индекс подршке протестима и индекс учешћа у протестима.

Индекс перципиране зрелости z неког испитаника дат је просеком одговора тог испитаника на питања (2. 1) и (2. 11). Валидност дефиниције метрике испитује се Кронбаховим коефицијентом α (Cronbach, 1951: 299) за колоне (2. 1) и (2. 11). Одговори из колоне (2. 11) узимају се с негативним предзнаком.

Индекс подршке протестима p неког испитаника дат је усредњеном алгебарском сумом одговора тог испитаника на питања (2. 2), (2. 3), (2. 4), (2. 6), (2. 7), (2. 8) и (2. 9), при чему се одговори на питања (2. 2), (2. 6), (2. 7) и (2. 9) узимају с негативним предзнаком.

Индекс учешћа у протестима u неког испитаника дат је његовим просечним одговором на питања (2. 10), (2. 12), (2. 13) и (2. 14).

Валидност употребе сваке метрике испитује се Кронбаховим коефицијентом α над колонама које та метрика узима у обзир. Висока вредност α упућује на јаку корелацију међу колонама.

Кронбахов коефицијент α користи се и за евалуацију корелације перцепције зрелости, подршке протестима и учешћа у њима.

3. Резултати

У табели 3. 1. дати су одговори испитаника.

Табела 3. 1. *Одговори испитаника*

бр.	1. 1	1. 2.	1. 3.	1. 4.	1. 5.	2. 1.	2. 2.	2. 3.	2. 4.	2. 5.	2. 6.
1	15	2	М	Западнобачки	Здравство и соц. заштита	2	-1	1	2	1	-1
2	18	4	М	Јужнобачки	Гимназија	1	-2	2	-1	0	-2
3	16	2	М	Град Београд	Машинство и обр. метала	1	-1	-1	1	1	-1
4	19	4	М	Град Београд	Гимназија	2	-2	2	1	-2	-2
5	18	4	М	Западнобачки	Електротехника	1	-2	1	1	1	0
6	17	3	Ж	Западнобачки	Здравство и соц. заштита	1	-2	1	1	-2	-2
7	17	3	М	Зајечарски	Гимназија	1	-2	2	1	-2	-2
8	18	4	Ж	Зајечарски	Гимназија	1	-2	2	2	-2	-2
9	17	3	Ж	Колубарски	Гимназија	1	-2	-1	1	-2	0
10	17	3	Ж	Јужнобанатски	Гимназија	2	-2	1	1	1	2
11	18	4	М	Западнобачки	Електротехника	2	-2	0	1	1	0
12	18	4	М	Расински	Гимназија	1	-1	1	0	-1	-1
13	17			Западнобачки	Гимназија	2	-2	2	2	-2	-2
14	15	1	Ж	Град Београд	Гимназија	2	-2	2	2	-2	-1
15	18	4	Ж	Моравички	Гимназија	2	-2	2	1	-1	-2
16	18	4	Ж	Град Београд	Гимназија	1	-2	1	0	-1	-2
17	18	4	Ж	Сремски	Гимназија	1	-2	2	1	-1	-1
18	17	3	Ж	Шумадијски	Јковна школа	0	-2	1	2	-2	-2
19	18	4	Ж	Западнобачки	Гимназија	1	-2	2	1	-2	-1
20	17	3	Ж	Западнобачки	Гимназија	1	1	-1	-2	2	1
21	18	4	Ж	Западнобачки	Здравство и соц. заштита	2	-2	2	2	-2	-2
22	17	3	М	Западнобачки	Гимназија	2	-2	2	2	0	-2

														бр.					
2.7.	2.8.	2.9.	2.10.	2.11.	2.12.	2.13.	2.14.	1.1	1.2.	1.3.	1.4.	1.5.	2.1.						
-2	2	-1	1	-1	-1	1	2	23	17	3	Ж	Златиборски	Здравство и соц. заштита	2					
-2	1	0	-1	-2	-1	-1		24	17	3	Ж	Златиборски	Здравство и соц. заштита	-1					
-2	1	2	-2	-2	1	0	-2	25	17	3	М	Град Београд	Гимназија	1					
-2	2	-1	2	-2	1	1	2	26	16	2	Ж	Јужнобачки	Гимназија	1					
-2	0	-1	-1	-1	-1	1	1	27	16	2	М	Западнобачки	Гимназија	2					
-2	1	-2	1	-1	1	1	2	28	16	2	М	Јужнобачки	Гимназија	1					
-2	1	-2	1	-2	1	1	2	29	18	4	Ж	Западнобачки	Гимназија	-1					
-2	2	-2	1	-2	2	2	2	30	17	3	Ж	Град Београд	Гимназија	2					
-1	1	0	-2	-2	-2	-2	1	31	18	4	М	Расински	Гимназија	1					
-2	1	-2	0	-2	-1	0	2	32	18	4	Ж	Шумадијски	Гимназија	1					
-2	-1	2	-2	-2	-1	0	1	33	18	4	Ж	Топлички	Гимназија	-1					
-1	0	0	-1	-1	0	-1	1	34	15	1	М	Јужнобачки	Гимназија	2					
-2	2	-2	2	-1	1	1	2	35	17	4	Ж	Златиборски	Гимназија	2					
-1	2	-1	1	-2	1	1	-1	36	18	4	М	Западнобачки	Гимназија	2					
-2	2	-1	2	-2	1	2	1	37	18	4	М	Западнобачки	Гимназија	2					
-2	2	-2	2	0	1	-1	1	38	15	1	М	Западнобачки	Гимназија	2					
-1	1	-1	0	-1	1	2	2	39	18	4	М	Јабланички	Гимназија	2					
-2	2	-1	-1	-1	-1	0	2	40	18	4	Ж	Рашки	Гимназија	2					
-1	1	-1	1	-1	1	0	1	41	18	4	Ж	Нишавски	Гимназија	2					
-1	-1	2	-2	0	-2	-2	-2	42	16	2	Ж	Западнобачки	Здравство и соц. заштита	1					
-2	2	-2	2	-2	2	2	2	43	16	2	Ж	Град Београд	Гимназија	1					
-2	2	-2	1	-2	1	2	2	44	14	1	М	Западнобачки	Польопр. пр. и пр. хране	2					

2.2. 2.3. 2.4. 2.5. 2.6. 2.7. 2.8. 2.9. 2.10. 2.11. 2.12. 2.13. 2.14.														6p.	1.1	1.2.	1.3.
-2	2	0	0	1	-2	2	1	-1	-1	1	1	1	1	45	18	4	M
-1	1	-1	-2	0	0	0	-2	-2	1	-2	-2	-2	-1	46	18	4	M
-2	-1	0	-2	0	0	1	0	-1	1	-1	1	1	0	47	18	4	Ж
-2	1	0	-2	-2	0	1	-1	1	-1	1	1	-1	0	48	18	4	M
-2	2	1	-1	-2	-2	2	-1	1	-2	0	1	1	2	49	18	4	M
-2	2	2	-1	-2	-2	2	-2	2	-1	1	1	1	2	50	18	4	M
-2	2	2	2	0	-1	1	0	0	-1	-1	1	1	1	51	17	4	M
-2	1	1	-1	-1	-2	1	-1	0	-1	0	0	0	1	52	18	4	M
-1	1	1	1	-1	-1	1	0	0	-1	0	0	0	2	53	19	4	M
-2	2	2	-1	-1	-1	2	-2	2	-2	1	1	1	1	54	18	4	M
-2	2	2	-2	-2	-2	1	-1	1	-1	1	1	1	1	55	18	4	M
-2	2	2	-2	-2	-1	2	2	2	-2	2	2	2	2	56	18	4	M
-2	0	1	1	-2	-2	2	2	2	-2	2	2	2	2	57	18	4	Ж
-2	2	2	-2	-2	-2	1	-1	1	-2	1	0	0	2	58	18	4	M
-2	1	2	-2	-1	-2	2	0	1	-1	-1	-1	-1	1	59	17	3	
-2	2	2	-2	-2	-2	2	-2	1	-2	1	0	0	2	60	18	4	Ж
-2	2	2	-2	-2	-2	2	-2	1	-2	1	1	1	2	61	17	3	Ж
-2	2	1	-1	-1	-2	2	-1	0	-1	0	0	0	1	62	18	4	M
-2	2	1	-2	-2	-2	2	-2	0	-2	1	1	1	2	63	17	3	M
-2	2	0	0	-2	-2	2	-2	2	-2	1	2	2	2	64	18	4	M
-2	1	2	-2	-1	-2	2	-2	2	-1	0	2	2	2	65	19	4	Ж
-2		2	2	-2	-2	2	-2	2	-2	-1	2	2	2	66	17	3	Ж

1. 4.	1. 5.	2. 1.	2. 2.	2. 3.	2. 4.	2. 5.	2. 6.	2. 7.	2. 8.	2. 9.	2. 10.	2. 11.	2. 12.	2. 13.
Западнобачки	Електротехника	1	0	1	2	2	0	-1	1	2	1	-1	0	0
Западнобачки	Електротехника	1	-1	1	1	0	-1	-1	1	-1	-1	1	-1	-1
Град Београд	Гимназија	2	-2	1	1	-1	-2	-2	2	-1	2	-1	2	2
Западнобачки	Електротехника	1	-1	1	0	0	0	-1	2	2	0	-1	0	1
Западнобачки	Електротехника	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Западнобачки	Електротехника	1	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1
Западнобачки	Електротехника	0	-1	1	1	1	0	-1	1	0	-1	1	-1	-1
Западнобачки	Електротехника	0	1	0	0	0	1	1	-1	1	-1	1	-1	-1
Западнобачки	Електротехника	1	1	1	0	0	0	0	0	0	-1	1	0	-1
Западнобачки	Електротехника	1	-2	1	2	-1	-2	-2	1	0	0	-1	0	1
Западнобачки	Електротехника	0	1	1	-1	-2	1	-1	1	2	1	-1	-1	-1
Западнобачки	Електротехника	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2
Западнобачки	Електротехника	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2
Западнобачки	Електротехника	1	-2	2	1	0	-1	-1	2	0	1	-1	0	0
Западнобачки	Електротехника	2	-2	-1	1	0	0	0	1	0	1	-2	-2	-1
Западнобачки	Електротехника	1	-2	2	-1	1	1	-2	0	-1	-1	1	-1	0
Град Београд	Гимназија	1	-2	1	0	-2	-1	-2	1	0	1	-1	-1	-1
Јужнобачки	Гимназија	2	-2	1	1	-2	-1	-1	-2	0	1	-2	1	-1
Град Београд	Гимназија	1	-2	2	2	-2	-2	-2	1	-2	2	-1	0	2
Јужнобачки	Гимназија	1	-2	1	1	0	0	-1	1	0	2	-1	1	1
Град Београд	Електротехника	2	-1	-2	-2	-1	2	2	0	0	-1	-2	-2	2
Златиборски	Здравство и соц. заштита	1	-2	2	-2	2	-2	-2	-2	2	2	-2	2	1
Рашки	Гимназија	1	-2	2	1	-2	-2	-2	2	-2	1	-1	1	1

3. 1. Демографија

Међу испитаницима, 34 особе (51,51%) изјаснио се као мушко, а 30 особа (45,45%) као женско. Преостала два испитаника није означило свој пол.

Један испитаник (1,51%) узраста је 14 година, четири (6,06%) су узраста 15 година, шест (9,09%) су узраста 16 година, 18 (27,27%) су узраста 17 година, 34 (51,51%) су узраста 18 година и три (4,54%) су узраста 19 година.

Четири испитаника (6,06%) ученици су првог разреда, седам (10,60%) — другог разреда, 15 (22,72%) — трећег разреда и 39 (59,09%) — четвртог разреда.

Највећи број испитаника — 29 (43,94%) — живи у Западнобачком округу. Значајан је и број испитаника са подручја Града Београда — њих 11 (16,67%). Из Јужнобачког округа јесте седам (10,60%) испитаника, а из Златиборског — четири (6,06%). Са подручја Шумадијског, Зајечарског, Расинског и Рашког округа јавило се по двоје испитаника (по 3,03%), док је са подручја Сремског, Јужнобанатског, Колубарског, Нишавског, Јабланичког и Топличког округа стигао по један одговор (по 1,51%).

39 (59,09%) испитаника су гимназијалци, а преосталих 27 (40,90%) ученици су струковних школа.

3. 2. Отклањање шума

На контролна питања (2. 6), (2. 7) и (2. 8) апсурдне одговоре дали су испитаници 10, 23, 55 и 56 и њихови одговори не узимају се у обзир.

Са обема од изјава (2. 4) и (2. 5), које су узајамно искључиве, слаже се 18,18% испитаника — готово сваки пети. Како се 83,33% њих слаже и са изјавом (2. 8), која је такође супротстављена изјави (2. 5), претпоставља се да је изјава (2. 5) збуњујуће формулисана, па се одговори на њу не узимају у обзир.

3. 3. Нумеричка анализа

Кронбахов коефицијент α за колоне које метрика z узима у обзир износи 0,69.

Кронбахов коефицијент α за колоне које метрика p узима у обзир износи 0,87.

Кронбахов коефицијент α за колоне које метрика u узима у обзир износи 0,81.

У табели 3. 3. 1. изнесен је за сваки став просечни одговор, удео оних који су се сложили са ставом (дали оцену 1 или 2) и удео оних који се нису сложили са ставом (дали оцену -1 или -2).

Табела 3. 3. 1. *Просечни одговори по ставовима*

Став	Просечан одговор	Удео ЗА (%)	Удео ПРОТИВ (%)
2. 1.	1.21	88.71	4.84
2. 2.	-1.60	6.45	90.32
2. 3.	1.16	81.97	9.84
2. 4.	0.92	72.58	9.68
2. 6.	-1.08	6.45	70.97
2. 7.	-1.39	3.23	85.48
2. 8.	1.11	79.03	8.06
2. 9.	-0.65	12.90	58.06
2. 10.	0.50	58.06	25.81
2. 11.	-1.11	11.29	82.26
2. 12.	0.18	46.77	30.65
2. 13.	0.47	54.84	24.19
2. 14.	1.23	87.10	8.06

Збирни коефицијент z износи 1,16.

Збирни коефицијент p износи 1,13.

Збирни коефицијент u износи 0,59.

У табели 3. 3. 2. доведени су у упоредбу параметри z , p и u за мушки и женски пол.

Табела 3. 3. 2. *Сегментација по полу*

Пол	z	p	u
мушки	1,06	1,12	0,43
женски	1,4	1,08	0,68

У табели 3. 3. 3. приказани су параметри z , p и u по старости. Резултати за узрасте 14, 15 и 19 наведени су са астериском (*) како би се назначило да због малог узорка не носе нарочиту сазнајну тежину.²

² Дефинисали смо да је релевантан узорак од 6 и више испитаника.

Табела 3. 3. 3. *Сегментација по старости*

Старост	z	p	u
*14	*2,00	*2,00	*1,25
*15	*1,88	*2,00	*1,06
16	1,33	1,67	1,00
17	0,91	1,19	0,31
18	1,14	1,26	0,54
*19	*1,17	*0,78	*1,00

У табели 3. 3. 4. упоређени су параметри z , p и u код матураната и ученика млађих разреда.

Табела 3. 3. 4. *Сегментација по разреду*

Старост	z	p	u
матуранти	1,12	1,03	0,59
млађи разреди	1,21	1,24	0,56

У табели 3. 3. 5. упоређени су параметри z , p и u код гимназијалаца и ученика струковних школа.

Табела 3. 3. 5. *Сегментација по подручју рада школе*

Подручје рада	z	p	u
гимназија	1,34	1,39	0,78
струковна школа	0,88	0,71	0,29

У табели 3. 3. 6. упоређени су параметри z , p и u код ученика из Западнобачког округа, Јужнобачког округа и града Београда.³

Табела 3. 3. 6. *Сегментација по округу*

Округ	z	p	u
Западнобачки	1,00	1,01	0,48
Јужнобачки	1,50	1,12	0,57
Град Београд	1,27	1,09	0,64

Кронбахов коефицијент α за параметре z , p и u свих испитаника износи 0,77.

³ Остали окрузи нису посматрани због премалог узорка (5 или мање испитаника)

Кронбахов коефицијент α само за z и u износи 0,63.

Кронбахов коефицијент α само за z и p износи 0,58.

Кронбахов коефицијент α само за p и u износи 0,80.

3. 3. Дискусија о резултатима

Кронбахови коефицијенти α за колоне које су узете у обзир за сваку од дефинисаних метрика указују на висок степен корелације и оправдавају примену дефинисаних метрика.

Просечан испитаник сматра да је прилично зрео ($z = 1,16$), подржава протесте ($p = 1,13$) и повремено им присуствује ($u = 0,59$).

Просечна средњошколска девојка види себе зрелијом него просечан средњошколски момак, што је у складу с познатим у науци, и чешћи је учесник протеста. И момак и девојка подржавају протесте.

Није уочена монотоност промене параметара z , p и u са старошћу испитаника; ипак, просечни матурант сматра себе зрелијим него млађи и радикалнији је у подршци протестима. То је у сваком случају очекивано — матурант је постао пунолетан и стекао је право гласа, па га више занима уређење државе.

Уочљиво је да гимназијалци виде себе зрелијима од ученика струковних школа. Такође, у већој мери подржавају протесте и чешће им присуствују, мада и ученици струковних школа у просеку подржавају протесте.

Ученик из Јужнобачког округа или Града Београда вероватније ће подржати протесте и учествовати на њима него ученик из Западнобачког округа. Прве две средине јесу округ у коме се десио повод за протесте и главни град Републике Србије, што може оправдати радикалнију подршку покрету.

Корелација између перцепције зрелости, подршке протестима и учешћа у њима је висока. Поготово је значајна корелација између подршке протестима и учешћа у њима. Уколико средњошколац подржава протесте, вероватно и учествује у њима.

3. 3. Закључак

Циљ рада — дознати шта средњошколци мисле о актуелном протестном покрету — испуњен је. Потврђена је хипотеза 1. Такође је запажен одређен степен корелације

између сопствене перцепције зрелости и подршке и учешћа у протестима. Просечан средњошколац сматра да је у највећој мери зрео, подржава протесте и повремено учествује у њима.

Најзанимљивије опажање јесте чињеница да је позитивнији став о протестима и чешће учешће запажено у Јужнобачком округу и на територији Града Београда него у Западнобачком округу. То у сваком случају указује на утицај средине на перцепцију тренутних догађања. Такође, интересантно је чешће учешће девојака на протестима.

У даљем истраживању било би пожељно прикупити већи корпус и урадити детаљнију сегментацију и анализу истог, како би се исцрпело више знања.

Сви добијени резултати овисе о премиси да је одабран репрезентативан узорак становништва.

ЛИТЕРАТУРА

Cronbach, L. (1951). Coefficient alpha and the internal structure of tests. *Psychometrika* 16 (3): 297—334.

Likert, R. (1932). *A technique for the measurement of attitudes*, Њујорк: Archives of Psychology